

Alexandri PP. & S. R. Eccl. Card. Hüb. scriptiones.

EGO ALEXANDER Catholicae Ecclesiae Episc. s. Ego Paulus Pregonus Episc. s. Ego Petrus Presb. Card. tit. S. Susanna s. Ego Ard. . . . Presb. Card. tit. S. Crucis in Jer. s. Ego Laborans Presb. Card. S. Mariae Transyberim tit. Callisti s. Ego Jacintus S. Mariae in Cosmedin Diac. Card. s. Ego Joannes Diac. Card. S. Angeli s. Ego Mattheus S. Mariae novae Card. s. Datum Viterbii per manum Alberti S. R. E. Presb. Card. & Cancell. XIV. Kal. Augusti. Indict. XIV. Incarn. Dom. ann. MCLXXXI. Pontificatus vero Domini Alexandri Papae III. anno XXII.

Dat. die 19. Julii an. Dom. 1181. Pontif. anno XXII.

CIX.

Monasterio S. Petri de Certeseya Wintonien. Diocesis bona omnia, atque immunitates confirmantur: nonnullaque conceduntur Privilegia.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis, Abbati Monasterii sancti Petri de Certeseya, ejusdemque fratribus, tam praesentibus quam futuris regularem vitam professis, in perpetuum.

Ex Monast. Anglico. T. II.

Exordium.

Religiosam vitam eligentibus, Apostolicum convenit adesse praesidium, ne forte cujuslibet temeritatis incursum, aut eos a proposito revocet, aut robar, quod abst. factae Religionis infringat. Eapropter, dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus clementer annuimus, & Monasterium sancti Petri de Certeseya Wintoniensis Diocesis, in quo divino estis obsequio mancipati, sub beati Petri & nostrae protectione suscipimus, & praesentis scripti privilegio communitus; In primis siquidem statuentes, ut Ordo monasticus, qui secundum Deum, & beati Benedicti regulam in eodem Monasterio institutus esse dignoscitur, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur. Praeterea quascumque possessiones, quaecumque bona idem Monasterium impraesentiarum iuste & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis iustis modis praesente Domino poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus, & illibata permaneant; In quibus haec propriis duximus exprimenda vocabulis: Locum ipsum in quo praefatum Monasterium situm est, cum omnibus pertinentiis suis, Prioratum de Cardigan cum omnibus pertinentiis suis, Ecclesiam sanctae Trinitatis sitam in loco, qui appellatur Lando cum omnibus pertinentiis suis, Ecclesiam S. Petri de Beremyke cum omnibus pertinentiis suis, cappellam sancti Petri de Cardigan cum omnibus pertinentiis suis, cappellam sancti Michaelis de Tresman cum omnibus pertinentiis suis, decimas quas habetis in locis, qui Certesey & Thorp nominantur; medietatem decimarum, quam habetis in loco, qui dicitur Cgham, medietatem decimarum in loco, qui dicitur Chabeham, medietatem decimarum in loco, qui dicitur Sutthone, medietatem decimarum in loco, qui dicitur Chesham, medietatem decimarum in loco, qui dicitur Botham, decimam quam habetis in molendinis sitis in maneriis Certesey, Thorp, Cgham, & Chabeham vulgariter nuncupatis,

Monast. sub protectione Sedis Apost. recipit;

Monasterium ordinem inibi servari mand. in perpetuum.

Bona omnia ad illud pertinentia confirmat.

Indebitas decimas ab eo exigi vetat.

Privilegia nonnulla largiuntur.

Dioeceseo in spiritualibus subicit,

Sine cujus consensu nec ulla Parochia intra Monast. constitui possit.

Alia privilegia.

Abbatem a solis Monachis eligendum statuit.

li omnino hominum liceat, praefatum Monasterium temere perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, sive quibuslibet vexationibus fatigare; sed omnia integra conserventur, eorum, pro quorum gubernatione & sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura: salva Sedis Apostolica auctoritate, & Dioeceseo Episcopi canonica iustitia, & in praedictis decimis moderatione Concilii generalis. Si qua igitur in futurum ecclesiastica secularisque persona, hanc nostrae constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit, secundo tertiove communita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & a sacratissimo Corpore & Sanguine Dei & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtae subiaceat ultioni: Cunctis autem sua jura eidem loco servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenus & hic fructum bonae actionis percipiant, & apud districtum Iudicem praemia aeternae pacis inveniant. Amen.

C X. Privilegium confirmationis honorum omnium, libertatum, & consuetudinum Monasterii Monialium S. Mariae de Ettona.

Ibid.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus, Aeliz Prioris Monasterii sanctae Mariae de Ettona, ejusque fororibus tam praesentibus quam futuris, regulariter substituendis, in perpetuum.

Exordium.

Desiderium, quod ad Religionis propositum, & animarum salutem pertinere monstratur, sine aliqua est dilatione complendum. Eapropter, dilectae in Domino filiae, vestris justis postulationibus clementer annuimus, & praefatum Monasterium, in quo divino estis mancipatae obsequio, sub beati Petri & nostrae protectione suscipimus, & praesentis scripti privilegio communitus; In primis siquidem statuentes, ut Ordo Monasticus, qui secundum Dominum, & beati Benedicti regulam in vestro Monasterio noscitur institutus, perpetuis ibidem temporibus conservetur. Praeterea, quascumque possessiones, quaecumque bona idem Monasterium impraesentiarum iuste & legitime possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis iustis modis, Deo propitio, poterit adipisci, firma vobis & illibata permaneant; In quibus haec propriis duximus exprimenda vocabulis: Ex dono Roberti Comitis Legrec & Amiciae Comitissae, consentiente Roberto filio suo, totam Eatonam cum omnibus pertinentiis suis, in qua ipsa Abbatia fundata est: In Kenetoberia XXV. libratas terrae: Ex dono ejusdem, totum redditum suum de anguillis & stilingis, quem habebat in Welles, excepta decima earum anguillarum, quae pertinet Ecclesiae S. Mariae de Prato Legrec: Ex dono Isabella Comitissae duas carucatas terrae in Waltham: Ex dono Ada Comitissae Scotie redditum XX. sol. singulis annis habendum: Ex dono Galfridi

Sub protectione Sedis Apost. hocce Monast. recipit.

Monasticamque inibi disciplinam servari mandant.

Bona omnia confirmat.

l' Abbé & Emnae uxoris ejus, medietatem villae de Burthon: Ex dono Gervasii Paganelli, molendinum de Ingepenna cum prato & crosto & omnibus pertinentiis suis, Ecclesiam de Chaughtona, Ecclesiam de Burtona, Ecclesiam de Petresfelda cum cappella de Dapeldresham, Ecclesiam de Suthburi, Ecclesiam de Derton cum omnibus supradictarum Ecclesiarum pertinentiis: Ex dono Ricardi de Burtona, villam de Dodenhul cum omnibus pertinentiis suis: Libertates etiam ab Abbatisa & conventu Fontis Ebraldi rationabiliter vobis concessas, sicut in authentico scripto facto exinde noscitur contineri, vobis & Ecclesiae vestrae auctoritate apostolica confirmamus. Praeterea rationabiles consuetudines immunitates atque libertates, a glorioso Rege Henrico & ab Episcopis vel Principibus seu aliis fidelibus legitime vobis concessas, ratas manere censuimus. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse concedimus, ut eorum, qui se illic sepeliri deliberaverint devotioni, & extremae voluntati, nisi excommunicati vel interdicti fuerint, nullus obstat: salva tamen canonica iustitia illarum Ecclesiarum, a quibus mortuorum corpora assumuntur. Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat, praefatum Monasterium temere perturbare & c.

Libertates quoque, & rationabiles consuetudines ratas habet.

Solita clausula.

Sine notis chronologicis.

Dat.

C X I.

Templum, quod situm est Jerusalemis, variis communit privilegiis, pro ibens, nequis cum locum, bonaque ad Templarios pertinentia, perturbet.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis, Odoni Magistro Religiose Militiae Templi, quod Jerusalemis situm est, ejusque successoribus & fratribus tam praesentibus quam futuris, regularem vitam professis, in perpetuum.

Ex Archiv. Angl. Rymer. T. I. pag. 30.

Omne datum optimum, & omne donum perfectum desursum est, descendens a Patre luminum, apud quem non est transmutatio, nec vicissitudinis obumbratio; Proinde, dilecti in Domino filii, de nobis & pro vobis omnipotentem Dominum collaudamus, quoniam in universo mundo vestra Religio & veneranda Institutio nuntiatur. Cum enim natura effectis filii irae, & saeculi voluptatibus dediti, nunc per aspirantem gratiam, Evangelii non sordi auditores effecti, relictis pompis secularibus & rebus propriis, dimissa etiam spatiosa via, quae ducit ad mortem, arduum iter, quod ducit ad vitam, humiliter elegistis; atque ad comprobandum, quod in Dei militia specialiter computemini, signum vivificationis Crucis in vestro pectore assidue circumfertis. Accedit ad hoc, quod tamquam viri Israelitae, atque instructissimi divini praesilii bellatores, verae charitatis flamma succensi, dictum Evangelium operibus adimpletis, quo dicitur: Majorem hac dilectionem nemo habet, quam, ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Unde etiam juxta summi Pastoris vocem, animas vestras pro fratribus ponere, eosque ab incursum Paganorum defendere minime formidatis; & cum nomine censeamini milites Templi, constituti estis a Domino

Catho.

Catholicae Ecclesiae defensores, & inimicorum Christi impugnatores. Licet autem vestrum studium & laudanda devotio in tam sacro opere toto corde & tota mente desudet, nihilominus tamen universitatem vestram exhortamur in Domino, atque in peccatorum remissionem auctoritate Dei & Beati Petri Apostolorum Principis tam vobis quam servitoribus vestris injungimus, ut pro tuenda Catholica Ecclesia, & ea, quae est sub Paganorum tyrannide, de ipsorum spurcitate eruenta, expugnando inimicos Crucis, invocato Christo nomine, intrepidè laboretis. Ea etiam, quae de eorum spoliis ceperitis, fidenter in usus vestros convertatis, & ne de his contra velle vestrum portionem alicui dare cogamini, prohibemus: Statuentes, ut Domus seu Templum, in quo estis ad Dei laudem & gloriam atque defensionem suorum fidelium, & liberandam Dei Ecclesiam congregati, cum omnibus possessionibus & bonis suis, quae impraesentiarum legitime habere cognoscitur, aut in futurum concessione Pontificum, liberalitate Regum vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis, praestante Domino, poterit adipisci, perpetuis futuris temporibus sub Apostolicae Sedis tutela & protectione consistant. Praesenti quoque decreto sancimus, ut vita religiosa, quae in Domo vestra est, divinam inspirante gratia instituta, ibidem inviolabiliter observetur; & fratres inibi omnipotenti Domino servientes castè & sine proprio vivant, & professionem suam dictis & moribus comprobantes, Magistro suo, aut quibus ipse praecerit, in omnibus, & per omnia subjecti & obedientes existant. Praeterea, quemadmodum Domus ipsa hujus sacrae Institutionis vestrae & Ordinis fons & origo esse promeruit, ita nihilominus omnium locorum ad eam pertinentium caput & magistra in perpetuum habeatur. Ad haec adjuvantes praecipimus, ut obeunte te, dilecte in Domino fili Oddo, vel tuorum quolibet successorum, nullus ejusdem Domus fratribus praeponatur, nisi militaris & religiosa persona, quae vestrae conversationis habitum sit professus: nec ab aliis, nisi ab omnibus fratribus infimul vel a saniori parte, qui praeponeendus fuerit, eligatur. Porro consuetudines, ad vestrae Religionis & officii observantiam a Magistro & fratribus communiter institutas, nulli ecclesiasticae secularive personae infringere vel minuere sit licitum; easdem quoque consuetudines, a vobis aliquanto tempore observatas & scripto firmatas, non nisi ab eo, qui Magister est, consentiente tamen saniori parte Capituli, liceat immutari. Prohibemus siquidem & omnimodis interdiximus, ut fidelitates, hominia, sive juramenta, vel reliquas securitates, quae a secularibus frequentantur, nulla ecclesiastica secularive persona a Magistro & fratribus ejusdem domus exigere audeat. Illud autem scitote, quoniam sicut vestra sacra Institutio & religiosa Militia divina est providentia stabilita, ita nihilominus nullius vitae religiosae obtentu ad locum alium vos convenit transvolare; Deus enim, qui est incommutabilis & aeternus, mutabilia corda non approbat, sed potius sacrum propositum semel inceptum perducere vult usque in finem debite actionis. Quot & quanti sub militari cingulo & clamide terreni Imperii Domino placuerunt, sibi quae memoriale perpetuum reliquerunt? Quot & quanti in armis bellicis

constituti pro testamento Dei, & paternarum legum defensione suis temporibus fortiter dimicaverunt, atque manus suas in sanguine infidelium Domino consecrantes, post bellicos sudores aeternae vitae bravium sunt adepti? Videte itaque vocationem vestram tam milites quam servientes, atque juxta Apostolum unusquisque vestrum, in qua vocatione vocatus est, in ea permaneat. Ideoque fratres vestros semel devotos, atque in sacro Collegio vestro receptos, post factam in vestra militia professionem & habitum Religionis assumptum, revertendi ad saeculum nullam habere praecipimus facultatem; nec alicui eorum fas sit, post factam professionem, semel assumptam Crucem Dominicam & habitum vestrae Religionis abjicere, vel ad alium locum seu etiam Monasterium, majoris sive minoris Religionis obtentu, invitis sive inconsultis fratribus aut eo, qui Magister extiterit, liceat transigrare: nullique ecclesiasticae secularive personae ipsos suscipiendi aut retinendi licentia pateat. Et quoniam, qui sunt Ecclesiae defensores de bonis Ecclesiae debent vivere ac sustentari, de rebus mobilibus vel se moventibus, seu de quibuslibet, quae ad vestram venerabilem Domum pertinent, a vobis decimas exigi contra voluntatem vestram, omnimodis prohibemus. Ut autem ad plenitudinem salutis, & curam animarum vestrarum nihil vobis desit, & ecclesiastica Sacramenta, & divina officia vestro sacro Collegio commodius exhibeantur, simili modo sancimus, ut liceat vobis, honestis Clericis & Sacerdotibus secundum Deum, quantum ad vestram conscientiam, ordinatos, undecumque ad vos venientes suscipere, & tam in principali Domo vestra, quam etiam in Obsequiis & locis sibi subditis, vobiscum habere; dummodo, si è vicinis sunt, eos a propriis Episcopis expetatis, iidemque nulli alii professioni vel Ordini teneantur obnoxii; quod si Episcopi eosdem vobis forte concedere noluerint, nihilominus tamen eos suscipiendi & retinendi, auctoritate sanctae Romanae Ecclesiae licentiam habeatis. Si vero aliqui horum, post factam professionem, turbatores Religionis vestrae aut Domus vel etiam inutiles apparuerint, liceat vobis eos cum saniori parte Capituli amovere; eisque transiendi ad alium Ordinem, ubi secundum Deum vivere voluerint, licentiam dare, & loco ipsorum alios idoneos substituere, qui etiam unius anni spatio in vestra societate probentur: Quo peracto, si mores eorum hoc exegerint, tunc demum professionem faciant regulariter vivendi, & Magistro suo obediendi: ita tamen, ut eundem vestrum & vestitum vobiscum habeant, necnon levissternia: excepto eo, quod clausa vestimenta portabunt. Sed nec ipsis liceat, de Capitulo vel cura Domus vestrae se temerè intrmittere, nisi quantum a vobis fuerit injunctum. Curam quoque animarum tantum habeant, quantum a vobis fuerit requisiti. Praeterea nulli personae extra vestrum Capitulum sint subjecti; tibi quae, dilecte in Domino fili Oddo, tuisque successoribus tamquam Magistro & Prelato suo in omnibus & per omnia obedientiam deferant. Praecipimus insuper, ordinationes eorumdem Clericorum, qui ad sacros gradus fuerint promovendi, a quocumque malueritis Catholico suscipietis Episcopo, si quidem gratiam & communionem Apostolicae Sedis habuerit, qui nimirum nostra fultus auctoritate,

CXII.

Confirmatio Constitutionum Ordinis Cisterciensis; cui nonnulla conceduntur privilegia.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis, Gisleberto Cisterciensi, & ceteris Abbatibus, & Monachis, tam praesentibus quam futuris, regularem vitam & instituta Cisterciensis Ordinis professis, in perpetuum.

Ex Concilio Tom. XIII. pag. 155.

Sacro sancta Romana Ecclesia, sicut in B. Petro Apostolorum Principe a Domino promissionem obtinuit, quod universalis Ecclesiae fundamentum existeret; & praecipuum accepit, ut Christianae Fidei professores in Fide & Religione omnique sanctimonia confirmaret: ita pro universarum Ecclesiarum profectibus sollicitam se semper exhibuit, & de instituendo confirmando & provehendo in omnibus Ecclesiarum cultu sacrae Religionis, fuit omni tempore studiosa: Ita ut ab ea sicut a fonte ad universos Ecclesiae filios sit Religio derivata: & quod ab aliis, qui spiritus primitia acceperunt, religiosè ac salubriter institutum est, per eandem immutabilem accepit firmitatem. Inde est, dilecti in Domino filii, quod sacrae Religionis vestrae opinione, tamquam agri pleni, cui benedixit Dominus, provocati, religiosi precibus vestris benignum impertimur assensum, & regulares institutiones vestras auctoritate apostolica confirmamus: In quibus quaedam sub certis capitulis, quae inferius annexa sunt, decrevimus exprimenda. Primum quidem, ut in omnibus Monasteriis vestris, sicut in Cisterciensi Ecclesia, B. Benedicti regula perpetuis temporibus observetur, & in lectionem ejus nullus de Ordine vestro praeter simplicem & communem intelligentiam quemlibet alium sensum inducat, sed uniformiter, & sicut quaeque diffinita noscuntur, intelligantur ab omnibus, & inviolabiliter observentur; & eadem penitus observantia, idem cantus, & iidem libri, qui ad ecclesiasticum officium pertinent, per omnes Ecclesias vestri Ordinis teneantur. Nec aliqua omnino Ecclesia vel persona Ordinis vestri adversus communiam ipsius Ordinis instituta privilegium aliquod postulare audeat, vel obtentum quomodolibet retinere. Deinde, ut nulla Ecclesiarum vestrarum ei, quam genuit, aliquam terrenae commoditatis seu rerum temporalium exactionem imponat; nil quod eam gravet, nil quod ejus substantiam minuat, erga eam agere disponat: ne, dum abundare de alterius paupertate cupit, avaritiae malum, quod secundum Apostolum idolorum servitus comprobatur, evitare non possit. Curam tamen animarum Abbas Matris Ecclesiae in ea gratia charitatis sibi retineat: ut si quando a sancto proposito & observantia sanctae regule declinare, quod absit, tentaverit, per ejus sollicitudinem ad reversionem vite redire possit. Item, ut omnes Abbates Ordinis vestri singulis annis ad generale Capitulum Cisterciense, postposita omni occasione conveniant: illis solis exceptis, quos a labore vitae infirmitas corporis retardaverit, qui tamen idoneum nuncium delegare debebunt, per quem necessitas remotionis eorum Capitulo valeat nun-

Exordium

Regulae Ordinis constituta

De Regula S. Benedicti in singulis Ordinibus Monachorum observanda litterae

De exactionibus subiectis sibi Ecclesiis non iapo. gendis

Quod omnes Abbates singulis annis ad Capitulum Generale accedere teneantur: exceptis legitime impeditis, qui alterum delegare debebunt